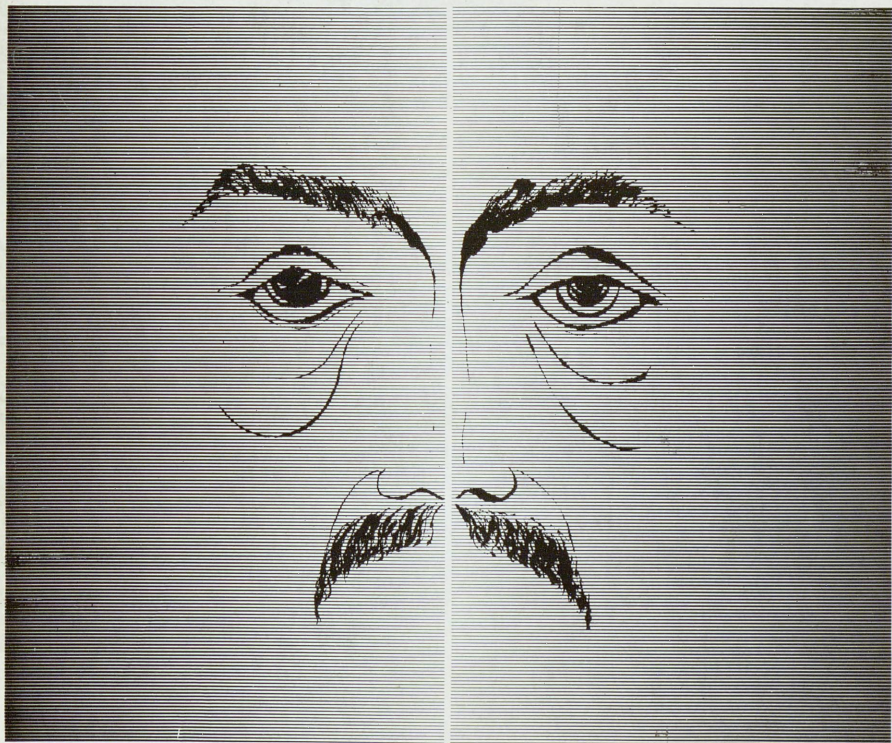

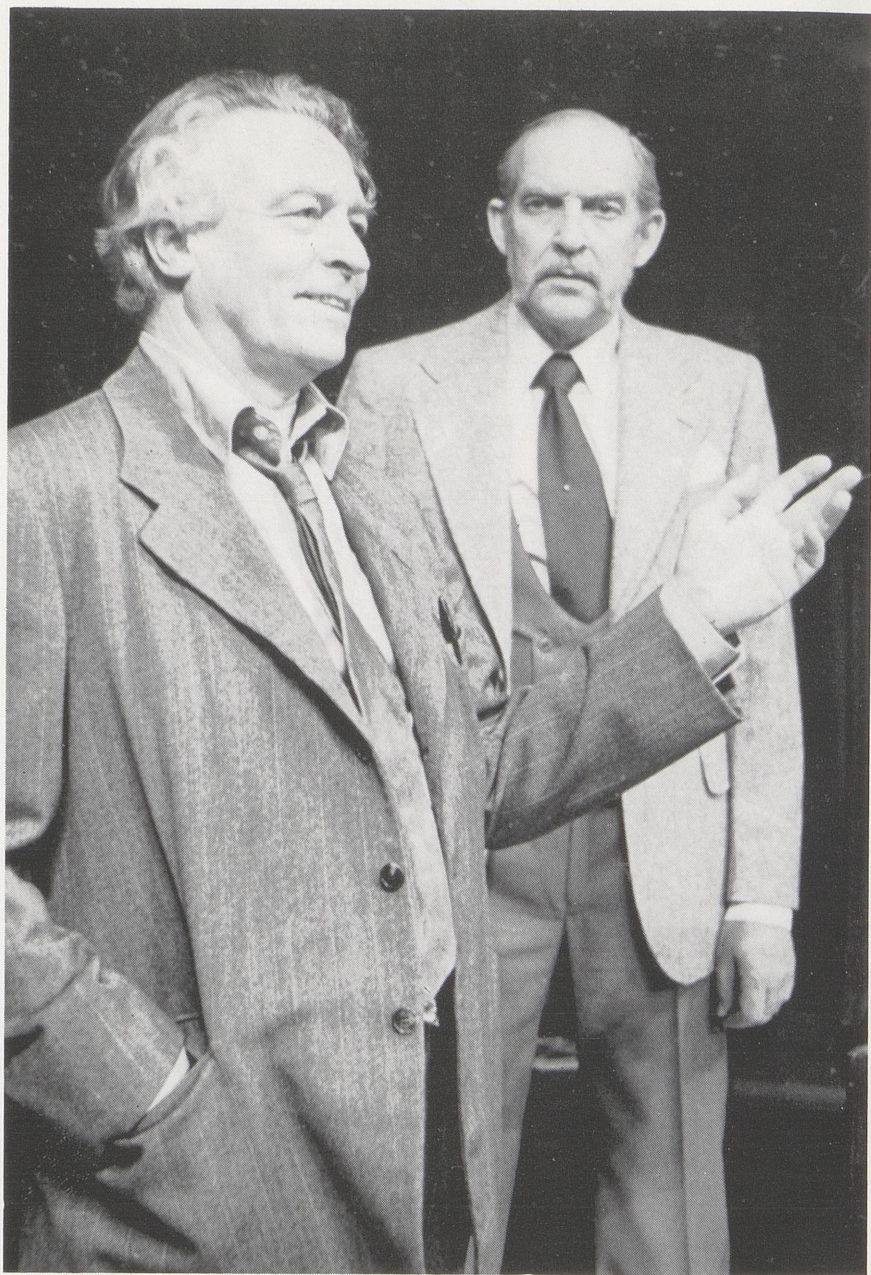
Trøndelag teater 77/78

INGENMANNNSLAND

AV:

HAROLD PINTER

Hirst: Ikveld.... min venn..... ser De meg i siste runde av et løp jeg for-
lengst har glemt å løpe.

Spooner: Ah! En metafor. Det lysner.

«Ingenmannsland», 1 akt.

INGENMANNNSLAND

AV:

HAROLD PINTER

I programmet:

Forestillingens instruktør	side	4
Forestillingens scenograf	»	5
Harold Pinter og hans dikterverden	»	6
Pinters korrespondanse	»	10
Rolleliste	»	13
Om forfatteren	»	15
Våre skuespillere	»	21
Neste premiere	»	22

 Trøndelag teater

Administrasjon:

Kjell Stormoen	teatersjef
Kjell Hagan	økonomisjef
Knut Jensen	produksjonsleder
Tove Dahle	salgssekretær
May Selmer	informasjonssekretær

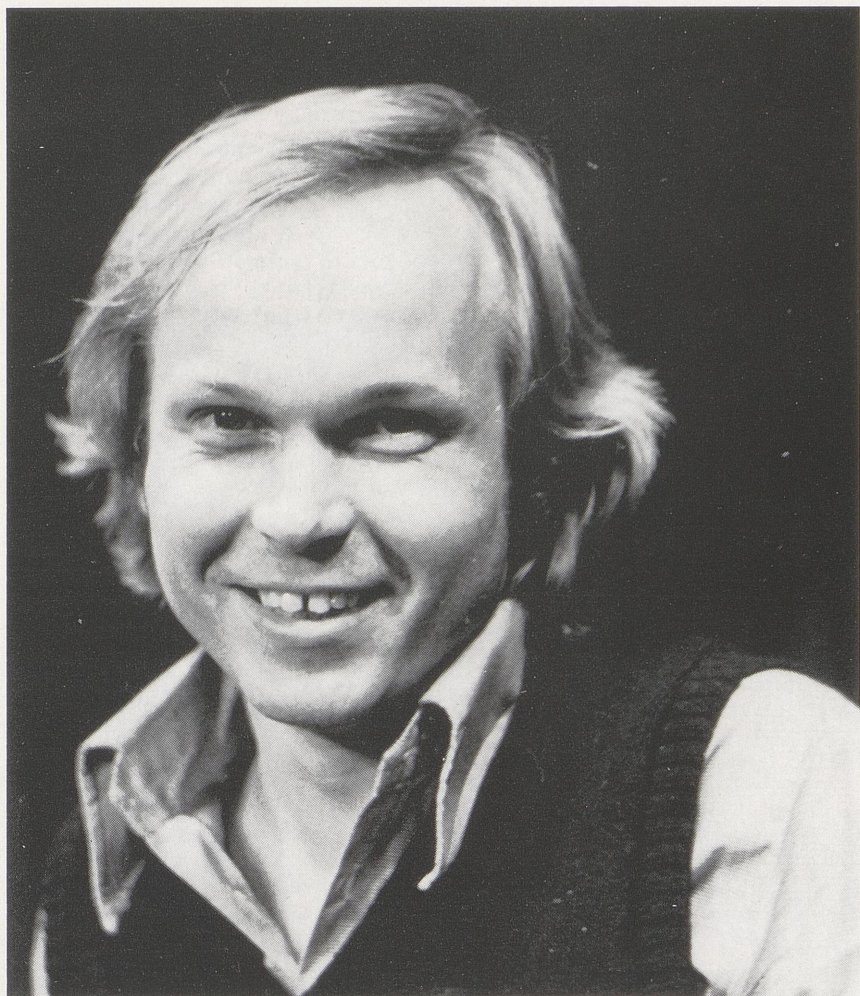
Styre:

Svend Hokstad (formann)
Elsa Skjerven
Kaare J. Tapper
Ida Yttri
Bodil Skjånes Dugstad
Harald Brenna
Roald Ottesen

Forestillingens instruktør: Kirsten Sørli

Født i Oslo 1926. Utdannet keramiker fra Statens Håndverk- og Kunstindustriskole. Elev ved Det Nye Teater 1947—52. Ansatt som skuespiller på Edderkoppen/Chat Noir. Sceneinstruktørutdannelse fra Finland 1960—65. Tidligere fast instruktør på Nationalteatret. Arbeider for tiden som free-lance.

Forestillingens scenograf: John-Kristian Alsaker

Født i Oslo 1949. Utdannet interiørarkitekt fra Statens Håndverk- og Kunstindustriskole.

Scenografutdannelse fra Sadler's Wells, Design school. Arbeidet som free-lance ett år i London, deretter fast ansatt ved det engelske nasjonalteatret.

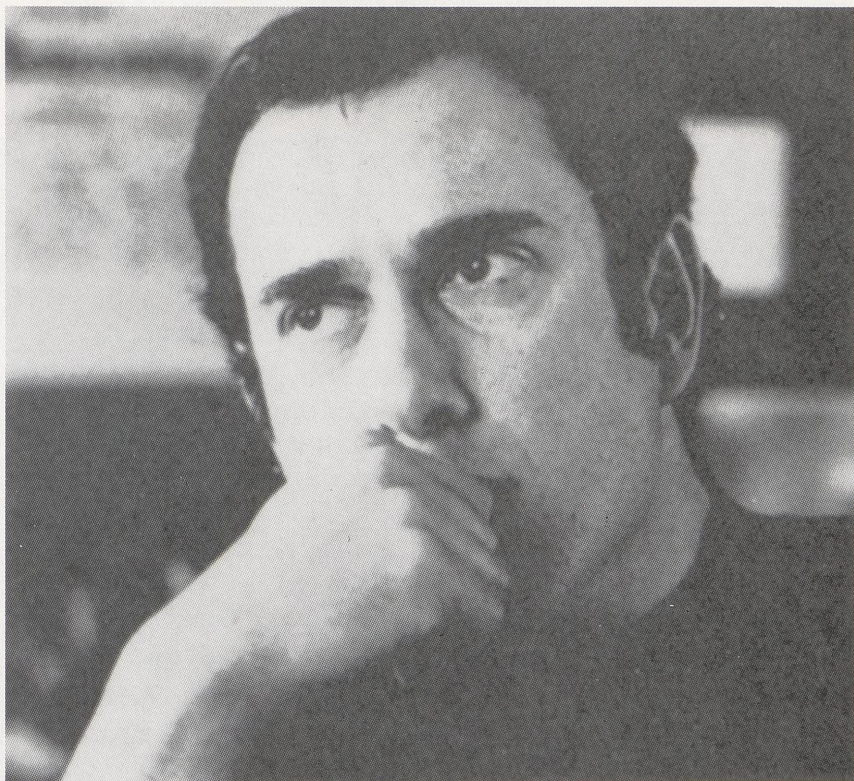
Av oppgaver kan bl.a. nevnes uroppsetningen av Pinters «Ingenmannsland» i samarbeid med John Bury. Er for tiden fast scenograf ved Den Nationale Scene i Bergen.

Harold Pinter og hans dikterverden

Merkelappen «lovende ung mann» har vært festet til Harold Pinters navn etter at han slo igjennom for alvor i 1960. I 1978 er det nok på tide å skifte merkelapp til «grand old man», for Pinter er forlengst etablert som Englands mest anerkjente og internasjonalt berømte moderne forfatter. Hans stykker er uløselig forbundet med begrepet **absurd teater**, et teater som anskueliggjør følelsen av vår tids totale mangel på meningsfylte holdepunkter. Den absurde forfatter tar konsekvensen av tilværelsens fundamentale meningsløshet ved å oppheve de tradisjonelle krav til virkelighetsnærhet, til logisk forbindelse mellom årsak og virkning. Her demonstreres meningsløshet, frustrasjon og fortvilelse ved forvirrende bilder av forvirrede mennesker i et forvirret samspill med hverandre og et minst like forvirret og forvirrende samfunn. Det som blir utkrystallisert er et uttrykk for en desperat sinnstemning, ofte presentert nærmest grotesk komisk.

Pinters stykker er mindre absurde enn mange andre fordi han beholder et fundament av virkelighetsnære elementer. Hans personer er utstyrt med en ytre identitet; i yrke, alder, og de eksisterer innenfor definerte rammer som tilskueren kan gjenkjenne og akseptere som «virkelige». Men dermed er det også slutt. Intrigen som utspilles for den litt desorienterte tilskuer er preget av manglende logikk (i tradisjonell forstand), irrasjonelle handlinger og tilsynelatende umotiverte utsagn der personene mer snakker forbi hverandre enn til hverandre. Man forstår kort og godt ikke problemet og man forlater teatersalen uten å ha fått noen entydig klargjøring av det. Pinter gir blaffen i forhistorie og blottleggelse av motiver, som vi finner hos Ibsen og andre realistiske forfattere. Pinter hevder imidlertid at han også er realist — men på en helt annen bakgrunn: Fordi han tilbakeholder informasjon, fordi problemkomplekser er uklare og en klar løsning aldri foreligger. Han mener det er ærligere slik, mer realistisk også. Hans overbevisning er at vi ikke vet nok om våre medmennesker til å kunne forklare deres handlinger. Derfor er det urealistisk av en forfatter å pretendere full oversikt over sine skuespillpersoners liv og levnet, tanker og følelser. Han må la dem tale for seg og demonstrere sine hensikter mer og mindre (u)tydelig i den umiddelbare situasjon.

Det lukkede rom er Pinters domene, eller et helt hus når han er generøs. Han tar en håndfull personer, ubeskrevne blad for ham selv og oss, plasserer dem sammen i et rom og lar dem spille ut mot hverandre. Personene taler og handler, forvirrende og usammenhengende, slik Pinter føler vedkommende må gjøre i denne situasjonen. **Hvorfor** spiller mindre rolle. Et nøkkelord er **maktkamp**, det er et stadig gjentatt motiv i Pinters stykker.

Av og til vet jeg ikke hvem jeg ser i speilet. Det finnes ingen forklaring for det ansiktet.

Harold Pinter

Personene har en hensikt med sin tilstedeværelse i rommet, de ønsker fotfeste, trygghet, dominans i det territorium de befinner seg i. Rommet blir, i en stor og truende verden, representativt for noe fast, noe trygt, et holdepunkt. Innehaveren av rommet ønsker, naturlig nok, å opprettholde sin eierstatus, sin posisjon i trygghet innenfor fire vegger. Den, eller de, som kommer utenfra kan representere en trussel mot denne tryggheten — en trussel som viser seg reell nok. Maktkampen utspilles med alle mulige midler, det gjelder å kunne dominere sine omgivelser, bryte dem ned, ved fysisk eller psykisk overlegenhet. Den psykiske nedbryting er hos Pinter den sikreste vei til målet — herskerrollen.

Særlig forfatterens tidligere stykker kan sees som studier over det hjelpeløse individet i et komplisert og umenneskeliggjort samfunn. I vår byråkratiserte tid kan vår eksistens, vårt rom, bli revet ned over hodene på oss av menn som utfører sitt ødeleggelsesverk, som tilintetgjør vår trygghet, etter ordre fra en ansiktsløs og uidentifiserbar, men fullstendig allmektig overmakt det er vanskelig å forsvare seg mot på grunn av avpersonifisering av den. Lykken som hans personer streber etter, later til å være ikke-eksisterende, tryggheten meget relativ. Pinter er forøvrig morsom, utrolig morsom.

Foster:
Hør nå her, herr Venn.
Den mannen i stolen her
er en skapende person-
lighet. Han er kunstner. Vi
gjør det mulig for ham å
eksistere. Vi har betrodde
stillinger. Prøv ikke å rote
i en ryddig husorden.
Skjønner du meg? Prøv
ikke å splitte et fredelig
familieliv.
«Ingenmannsland», 1. akt.

Maktkampen utspilles gjennom verbale dueller, der det usagte sier vel så meget som det som blir uttalt. Han er en ordkunstner av dimensjoner, der leken med uttrykk kan tilføre det åpne øret uant nytelse. Mye av hans språkkunst kan lett forsvinne ved oversettelse, det er ingen lett oppgave å overføre de finurlige engelske nyanser til norsk. Men tilstrekkelig vil være bevart til å kunne formidle den glitrende elegansen i forfatterens penneføring.

Torill Møystad Tro

Pinter har fra forskjellige hold og ved forskjellige anledninger fått henvendelser om hva stykkene hans egentlig handler om. Dette er en av dem:

Dear Sir,
Jeg vil sette pris på
om De vennligst ville forklare
meg meningen med Deres skue-
spill "Fødselsdagsselskapet."
Dette er punktene jeg ikke forstår:

1. Hvem er de to mennene?
2. Hvor kommer Stanley fra?
3. Kan man gå ut fra at
alle er normale?

Som De vil forstå, at uten svar
på disse spørsmål, kan jeg
ikke fullt ut fatte hva
Deres skuespill dreier
seg om.

Dear Madam,

Jeg ville sette pris på om De vennligst ville forklare meg meningen med Deres brev. Dette er punktene jeg ikke forstår:

1. Hvem er De?
2. Hvor kommer De fra?
3. Kan man gå ut fra at De er normal?

Som De vil forstå, at uten svar på disse spørsmål, kan jeg ikke fullt ut fatte hva Deres brev dreier seg om.

Harold Pinter.

INGENMAN

(NO MAN)

Harold
oversatt av B

Inspisient : Rolf Daleng
Sufflør : Anni Lauritzen
Lys : Trygve Olsen
Rekvisitør : Birgit Fremo
Frisører : Jenny Krogstad /
Randi Bernhardsen

Scenemester : Audun Solbu
Lysmester : Bjørn Høyem

Kulisser og kostymer er produsert i teatrets egne verksteder.

Fotografering og lydbåndopptak under forestillingen er ikke tillatt.

Foto fra prøvene: Roar Øhlander
Plakat og programomslag: John-Kristian Alsaker

NINSLAND

(S LAND)

av
Pinter
ørn Endreson

Regi : Kirsten Sørllie
Scenografi : John-Kristian Alsaker

De som er med:

Spooner : Knut M. Hansson
Hirst : Kjell Stormoen
Briggs : Svein Wickstrøm
Foster : Thomas Fasting

Programredaksjon: May Selmer
Ansvarlig utgiver: Kjell Stormoen

EN PAUSE
Premiere 7. april

Harold Pinter er ikke bare skuespillerforfatter. Oppsummeringen som følger viser bredden i hans virkefelt innen de media hvor det er mulig å behandle et dramatisk stoff.

- 1930 Født i Hackney i Øst-London. Foreldrene av jødisk opprinnelse.
- 1943—47 Går på Hackney Downs Grammar School.
- 1948 Studerer en kort periode ved Royal Academy of Dramatic Art. Er gammel nok for militærtjeneste, men blir militærneker.
- 1950 Hans første dikt blir trykket i «Poetry London». Får sitt første engasjement som profesjonell skuespiller i en BBC-sending.
- 1951 Første profesjonelle engasjement i en Shakespeareproduksjon: et radioopptak av «Henry VIII» for BBC. Opptar studiene, — ved Central School of Speech and Drama.
- 1951—52 Reiser på turné i Irland med en teatergruppe.
- 1953 Er med i Donald Wolfits klassiske sesong på King's Theatre, Hammersmith. Møter for første gang skuespillerinnen Vivien Merchant.
- 1954—57 Arbeider som skuespiller ved forskjellige regionteatre: Colchester, Bournemouth, Torquay, Worthing, Richmond m.fl.
- 1956 Møter i Bournemouth Vivien Merchant igjen. De gifter seg.
- 1957 Skriver sitt første stykke, **The Room**, som blir satt opp ved dramaseksjonen ved Bristol University.
- 1958 Pinters sønn Daniel, blir født. **The Birthday Party** (Fødselsdagsselskapet) har premiere på Art's Theatre, Cambridge. Stykket har senere samme år premiere i London, men blir etter en ukes spilletid tatt av plakaten.
- 1959 **One to Another**, en ny revy, har premiere på Lyric Theatre, Hammersmith, med to sketsjer av Pinter: **Trouble in the Works** og **The Black and White**. **A Slight Ache** blir spilt på BBCs Third Programme.
- 1960 **The Room**, med Pinter selv som instruktør, kommer opp på Hampstead Theatre Club, sammen med **The Dumb Waiter** (Kjøkkenheisen). BBC spiller **A Night Out**, med Pinter og hans hustru i de to rollene. **The Room** og **The Dumb Waiter** flytter over til Royal Court Theatre. Premiere på **The Caretaker** (Vaktmesteren) på Art's Theatre Club. Forestillingen flyttes senere til West End, — Duchess Theatre. **Night School** spilles av Associated Rediffusion TV. **A Slight Ache** får sin scenepremiere på Art's Theatre Club.
- 1961

1962

The Collection spilles i fjernsyn.

The Collection får sin scenepremiere på Aldwych Theatre i London, Pinter deler regionsvaret med Peter Hall.

Premiere på filmen «The Servant» som Pinter har skrevet manus til etter en roman av Robin Maugham.

1963

The Lover blir spilt i fjernsyn. På filmfestivalen i Berlin senere samme år har filmversjonen av **The Caretaker** premiere. Filmen vinner Sølvbjørnen.

The Lover og **The Dwarfs** har premiere på Art's Theatre Club, Pinter deler regionsvaret med Guy Vaesen.

The Lover får Guild of British Television Producers and Directors pris for beste manus. Det får også Italias pris for 1963 som årets beste TV-skuespill i Europa.

1964

Pinter får British Screenwriters' Guilds pris for filmmanus til «The Servant».

The Birthday Party har premiere på Aldwych Theatre, London, med Pinter som regissør.

1965

TV-stykket **The Tea Party** blir sendt av BBC i serien Det største teatret i verden, en serie

organisert av den europeiske kringkastingsunion. Innspillingen blir sendt i Frankrike, Luxemburg, Belgia, Spania, Norge, Sverige og Danmark.

The Homecoming har premiere på Aldwych Theatre, London. Pinter spiller rollen som Garcia i Sartres «Huis Clos» som sendes i BBC. Premiere på filmen «The Quiller Memorandum». Pinter har skrevet manuset etter en roman av Adam Hall.

1966

1967

The Basement spilles som fjernsynsoppsettning, med Pinter i en av rollene.

«The Accident» har premiere. Filmmanus av Harold Pinter etter en roman av Nicholas Mosley.

The Homecoming får tre priser på Broadway. Pinter setter iscene «The Man in the Glass Booth» av Robert Shaw på St. Martin's Theatre i London.

1968

Pinter nekter å gjøre strykninger i teksten i den nye enakteren, **Landscape** som sensuren krever før det kan settes opp på Aldwych Theatre. Premieren utsettes. Da radioen ikke er underlagt sensuren, får **Landscape** sin første oppførelse på BBCs Third Programme. Filmversjonen av **The Birthday Party** blir ferdig. Pinter setter iscene «The Man in the Glass Booth» i New York.

1969

Landscape (Landskap) og **Silence** (Stille) har premiere på Aldwych Theatre. Sensuren er avskaffet i England.

1970

Pinter setter iscene «Exiles» av James Joyce på Mermaid Theatre i London.

Får samme år Hamburg-universitetets Shakespearepris, blir utnevnt til æresdoktor ved Reading University.

1971

Premiere på filmen «The Go-Between». Filmmanus er skrevet av Pinter, etter en roman av L.P. Hartley.

Old Times (Dengang) har premiere på Aldwych Theatre.

Pinter setter iscene «Butley» av Simon Gray på Criterion Theatre i London, og «Exiles» på nytt,

denne gang på Aldwych.

Æresdoktor ved Birmingham University.

Skriver filmmanus til Marcel Prousts «A la Recherche du Temps Perdu».

Monologue produsert av BBC Television.

Pinter regisserer filmversjonen av «Butley».

Skriver filmmanus til F. Scott Fitzgeralds «The Last Tycoon».

Skriver **No Man's Land** (Ingenmannsland).

Setter iscene «Next of Kin» av John Hopkins på National Theatre, London.

Æresdoktor ved universitetene i Glasgow og East Anglia.

The Birthday Party settes opp på nytt, på Shaw Theatre, London.

Pinter setter iscene «Otherwise Engaged» (Opptatt på annet hold) av Simon Gray.

No Man's Land har premiere på

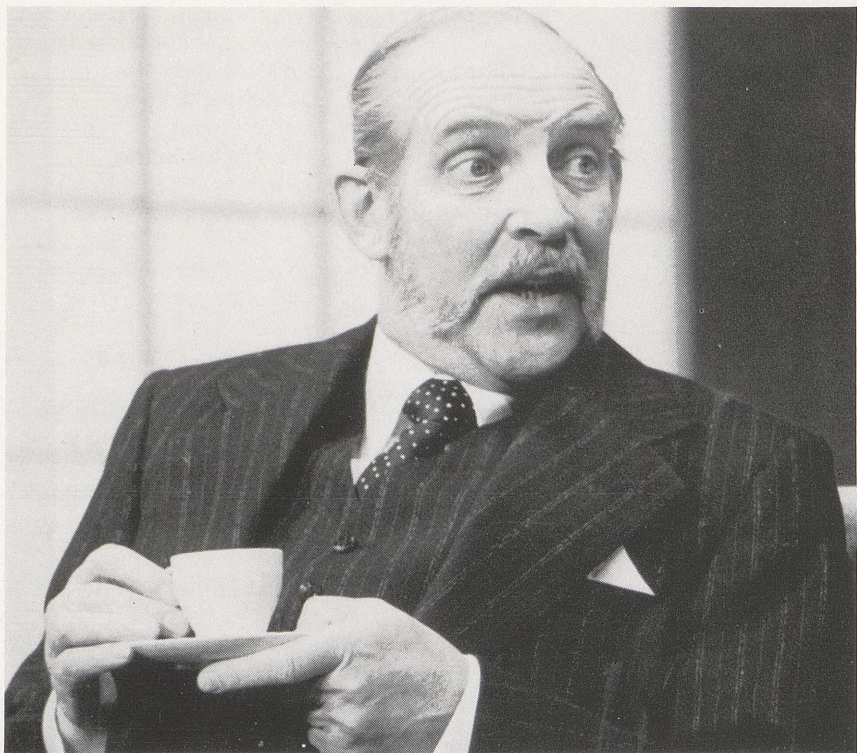
National Theatre (Old Vic) i London.

1972

1973

1974

1975

Kjell Stormoen

Knut M. Hansson

Svein Wickstrøm

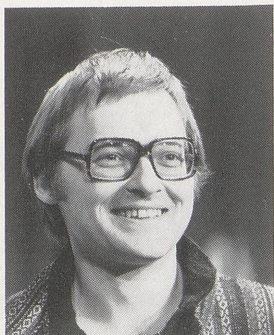

Thomas Fasting

Spooner: Nei. De er i ingen manns land. Som aldri rører seg, aldri forandrer seg, aldri blir eldre, som er og forblir evig frosset, uten lyd. Hirst: Det drikker jeg på.

«Ingenmannsland», sluttreplikken 2. akt.

Thomas Fasting

I 1946, to måneder gammel, ble Thomas Fasting «innført» til Trondheim og Sandgata. Åtte år senere ble han fraktet tilbake til Bergen hvor han kom fra, og i årene som fulgte forsøkte han å gjøre det godt på skolen. Men ifølge hans eget utsagn «skar **det seg**» nokså ofte. Oppveksten i Ila, ungdomstid i Bergen og med østlendinger i familien og nær omgangskrets gjorde at Thomas i ung alder behersket flere dialekter, og dette var da foranledningen til starten til det som skulle bli hans fremtidige yrke. Ellen Isefiær trengte nemlig en 15-åring som behersket østnorsk til en oppsetning på Den Nationale Scene, og etter dette var all entusiasme for et teoretisk rettet yrkesvalg tapt. Mens kameratene var opptatt av å få en god artium, spilte Thomas teater. Og etter ett års elevtid i Bergen fulgte teaterskole i England. Siden gikk han igjennom den ofte nødvendige statlige kvern i Oslo — «Tankehøyskolen» som Thomas velger å kalle teaterskolen. Han var siden 3½ år ved Fjernsynsteatret (hvor han også hadde fått sin praksis i skoletiden,) etter først å ha vært engasjert ved Den Nationale Scene ett år. Han har også fristet tilværelsen som free-lance — det var før han kom til Trøndelag Teater i 1976.

Vårt publikum vil huske ham som Henrik i «Madame Lunefull» — kanskje ikke minst fordi han her fikk bruke sin Bergens-dialekt på scenen — noe som er ganske uvanlig utenfor distriktet hvor det av naturlige årsaker blir benyttet til daglig. Han har videre bl.a. spilt i «Ole Brumm» og som Kurt i «Det lune rede» på Teaterloftet sist høst.

Når tiden tillater det, arbeider Thomas som instruktør for Studentenes Interne Teater — og finner miljøet i Samfundet hyggelig og godt å jobbe i. Han har satt iscene «Rødhette og Ulven» for de minste under UKA, «Ikke tull'a», og er for tiden igang med forestillingen «Stopp verden».

Eller er Thomas glad i sjøen, Bakklandet og Bergen, og tilbakeviser bestemt teatersjef Toralv Maurstads utsagn om at skuespillere vanligvis har en årsgasje som ligger mellom 100.000 og 200.000 kroner.

Snøen laver ned fra et skydekke som har tatt på seg evighetspreget — de i og for seg (enkeltvis) estetisk betagende snøkrystaller (de blir gjerne det i 15 kuldegrader) hoper seg opp og blir til ekle skavler — etter at snøskrapa har bråket seg forbi mens man hadde ryggen til — og all skuffingen for å få bilen i «kjørbar stand» som det heter, viser seg forgjeves uten ny innsats med spaden. Så starter selvsagt ikke motor-kjøretøyet med batteri fra ifjor. Våt av snø opp til knærne (som smelter i forsøket som straks blir avdekket) og nokså svett, ringer man 27600 — DROSJEBIL — bare for å erfare at andre har vært ute tidligere og tatt dem alle sammen. For å unnsnippe snoen fra Nidelva gjør man imidlertid mye — nytt forsøk med tenningen, med hell, men dessverre, en ganske forbigående følelse av lykke. Den varer til første lyskryss — tutende biler bak og kondens i tanken — til tross for all spriten man forutseende nok har latt gå til spille i en passelig mengde drivstoff — for biler.

Ubehagelig varm og oppskjørtet befinner man seg noe sent ved sitt skrivebord og skal tenke måneder frem i tiden, som, hvis man trekker paralleller med de som har gått siden sist man så en grønn gren — virker som år. Det skal nemlig dreie seg om vår og sommer — om lyse, hete aftener som gjør teatersalongens kjølige mørke til en lise for solbrente skuldre ervervet på en forsommerveranda. Man skal tenke vår-REVY! Javisst! Det fyker om mulig verre utenfor — det skal innlevelse til for å mobilisere assosiasjonene fra ifjor og forfjor: Isdekket på plenen smelter i takt med takdrypp. Trofaste tulipanspirer dominerer det som tidligere var sneklokkenes leir. Et grønn-skjær ligger i luften i de deler av byen vår hvor trærne fremdeles er bevart. Temperaturen trekker folk av huse i de stadig lysere kveldstimenene — til Småbergan, til Marinen, til Elsterparken. Man fornemmer et anstrøk av sydligere egne under uterestaurantenes parasoller en dag i mai

Frühlingsrauschen

Agitato *Christen Sinding*

con Pedale

OS

Nå, **nok av det!** Tilbake til den egentlige saken: I midten av denne måneden man har lengtet et helt år etter er det altså premiere igjen på Trøndelag Teater — en **REVVY** — i stil med årstiden — skrevet av: Gunnar Haugan, Tor Gunnar Heggem, Torfinn Carlssen, Øystein Dolmen, Gustav Lorentzen og Alf Tandepetersen — for et trøndersk publikum som trosser klimaet og blir boende. Regien er ved Erik Lassen, scenografien ved Alistair Powell, og koreograf er Peter Berg.

«... den eksplisitte form som man ofte finner i dramatik fra dette århundre.....er misvisende. Dramatikerer går ut fra at vi har en god del informasjon om alle hans personer, som selv forklarer seg til publikum. Det de egentlig gjør det meste av tiden er å innordne seg forfatterens egen ideologi. De skaper ikke seg selv i prosessen, de er plassert på scenen med ett formål, å snakke for forfatteren som har et synspunkt han vil ha frem. Når teppet går opp for et av mine stykker, er de konfrontert med en situasjon, en spesiell situasjon, to mennesker som sitter i et rom, noe som ikke har hendt før, og som hender akkurat ved dette bordet. Verden er full av overraskelser. En dør kan åpne seg hvert øyeblikk og noen kommer inn. Vi ville gjerne vite hvem dette er, vi ville gjerne vite nøyaktig hva han tenker og hvorfor han kommer inn, men hvor ofte vet vi hva noen tenker eller hvem denne noen er, hvordan han er og hva som har gjort ham til det han er, og hva er hans forhold til andre?»

Harold Pinter i et intervju
med John Sherwood, 3.
mars 1960.

